

Báo Mỹ tại Spokane đã viết về Ái Hữu Phạm Bội Hoàn ra sao?

Nhân lễ Độc Lập Mỹ Quốc ngày 4 tháng 7 năm 1996, một tờ báo lớn địa phương tại Spokane, Washington State đã đăng câu chuyện đi tìm tự do của AH Phạm Bội Hoàn trên trang nhất, cột một với hình màu hai vợ chồng âu yếm đứng nép vào nhau, tình như thuở em vừa 18 anh vừa 20.

Sau đây là lược dịch bài báo của tờ "Spokesman-Review" ngày thứ Năm 4/7/96 do ký giả Putsata Reang viết, với nhan đề: "Tự Do Đến Trong Ngày Độc Lập".

"Pháo Bông Chào Mừng Người Tỵ Nạn Việt Nam Tìm Được Tự Do Trong Ngày Độc Lập 4/7/1975"

Họ rời Sài Gòn đổ vỡ để chạy trốn bom đạn và tiếng người kêu gào. Đàn ông dần bà điên cuồng quờ quang trong bùn lầy sông Sài Gòn, cố tìm cho được chiếc tàu đi tản gần nhất.

"Cha tôi bảo rằng, đi tìm tự do, không thì chết hết" - Ông Hoàn nói trong khi ngồi trên ghế bành tại nhà ở đường Liberty Lake. "Rồi chúng tôi đi ra biển và đi đến xứ tự do".

Vào ngày 4 tháng 7 năm 1975 cái gia đình có khát vọng tự do của ông Hoàn đã bập bênh trên con thuyền đi đến Guam.

Ông Hoàn còn nhớ, thấy pháo bông bắn sáng trên trời hải đảo và tiếng nhạc Mỹ vang lừng, ông tưởng là người ta đón chào mừng dân tỵ nạn.

Hai mươi một năm sau, ông

Hoàn còn nhớ rõ cuộc chiến Việt Nam và những ngày tranh đấu khó khăn để tồn tại trên đất Mỹ. Ngày Lễ Độc Lập mừng 4 tháng 7 là đáng nhớ nhất.

Với họ, tháng năm làm phôi pha buồn vui. Nhớ cái giá mà người tỵ nạn phải trả cho tự do, ông Hoàn nói "Sống với Cộng Sản, mới biết tự do quý báu như thế nào."

Ông Hoàn là một cựu trung úy tại Nam Việt Nam, vợ ông là bà Bích cùng hai con là Việt và Bích Hà, chạy khỏi Việt Nam vào 30/4/75 chừng một giờ trước khi CSBV lật đổ chính phủ VNCH do Mỹ yểm trợ.

Khó khăn không cản được gia đình ông Hoàn xây dựng lại cuộc đời thành công tại Spokane. Hai vợ chồng đã làm việc để nuôi con ăn học thành tài. Con trai ông bà là anh Việt, 29 tuổi, hiện là quản lý tiếp thị truyền thông cho một công ty điện tử tại San Jose, California. Cô con gái là Bích Hà, 27 tuổi, hiện là một luật sư tại Spokane công tác cho sở Pháp Lý Columbia.

Cơ sở giặt khô "Crestline Cleaners" tọa lạc trên đường Crestline và góc đường Wellesley vẫn phát đạt. Vài tháng trước đây, ông mua thêm một máy giặt 30 ngàn đô. Hai vợ chồng làm việc 6 ngày 1 tuần, mỗi ngày từ 10 đến 16 giờ. Khách hàng liên miên làm họ không thể đi nghỉ hè được. Nhưng hôm nay, 4/7 thì họ đóng cửa tiệm lại để kỷ niệm ngày đến Mỹ và ăn mừng Lễ Độc Lập. Trong lúc mọi công dân Hoa Kỳ nướng thịt và con cái thì phát cờ biểu

hiện lòng ái quốc của họ, thì gia đình ông Hoàn thấp nhang cầu nguyện cho đồng bào đã bỏ mình. Nước mắt ứa ra và ông Hoàn kể về chuyện gia đình và quê hương. Ông di cư vào Nam năm 1954, bỏ miền Bắc lại cho Cộng Sản, về Nam ông tốt nghiệp Kỹ Sư Công Chánh. Khi còn ở miền Bắc, ông đã chứng kiến bà con láng giềng bị Cộng Sản trói lê kéo đi mất tích. Ông đã đọc các thông cáo về quân luật và các luật lệ mới khác do lính cộng treo dán. Ông Hoàn nói: "Thà chết chứ không sống với Cộng Sản."

Bởi vậy nên ông vội vã bỏ chạy trước khi CS chiếm miền Nam. Gia đình ông Hoàn núp trong hầm khi xe tăng cộng sản ầm ầm náo động thành phố. Lính Nam Việt Nam cởi bỏ chiến y cất giấu, làm nhân dân hoảng hốt. Ông Hoàn thấy lính bắn nhau loạn xạ. Những cột khói loé cao lên trời khi thuyền lao vào biển. "Tôi còn nhớ quay nhìn lại bờ, thấy lửa đạn đạn trên bầu trời." Cô Bích Hà nói khi đó cô mới 6 tuổi để biết đó là đạn trái phá. Ngày đó, mẹ cô đã dồn ít áo quần vào xách tay nhỏ, nhét thêm vài tấm hình đen trắng nhọt nhọt của gia đình, đó là kỷ niệm duy nhất còn lại của quê hương. "Tôi bỏ lại tất cả," bà Hoàn lác đầu mà nói. Dù thuyền đã rời bến, nhiều người còn bám vào mạn thuyền như cua, mà hành khách khác thì chỉ biết cầu nguyện vì sợ quá tải thuyền chìm. Lính cộng sản trên bờ chia súng bắn xuống dân di tản. Bà Hoàn thấy người ta rớt như sung rụng dưới làn

đạn Việt Cộng. Một trong hai chiếc thuyền chạy sau bị chìm làm máu đỏ giòng sông. “Người chết tràn quanh tôi” bà Hoàn tiếp, “toàn những kẻ vô tội.” Ông bà Hoàn không biết bà con anh em có ai chạy thoát không, hay họ vừa bị bắn chết không chừng.

Sáu mươi người tỵ nạn lênh đênh giữa biển cả thảng trời, họ chỉ còn hai thùng nước và một bao gạo. Ông Hoàn dùng nón sắt làm nồi nấu cháo, và ăn với gói tôm khô, chia cho những người đói khát chung quanh. Thuyền đến được Subic Bay tại Phi Luật Tân, họ ở trong trại tỵ nạn hai tháng trước khi đến Guam. Họ ở lại đảo ít tuần, rồi bay thẳng về trại tỵ nạn Pendleton tại California, nơi tạm trú cho dân tỵ nạn. Ông Hoàn được một hội nhà thờ bảo trợ về Spokane, Washington State, miền Bắc Hoa Kỳ.

Vào tháng 8/1975 hội nhà thờ bảo trợ cho mỗi thành viên của gia đình 10 đô khi họ mới tới Spokane. “Tôi có 40 đô để khởi đầu xây lại sự nghiệp” Ông Hoàn nói. Ông dùng tiền đó mà mua thực phẩm. Hai tuần sau ông Hoàn bắt được việc đầu tiên tại St Vincent de Paul, trên đường Trent, được trả 3 đô một giờ cho việc sửa chữa máy móc gia dụng. Gia đình cũng có hưởng trợ cấp xã hội 1 tháng, nhưng thôi ngay, vì “không muốn ăn xin xã hội Mỹ”.

Nhiều năm qua, ông bà Hoàn thường làm một lúc hai việc để nuôi sống gia đình và dành dụm. Họ mua cơ sở giặt ủi từ năm 1983. Tin tức về bà con sống sót biết được sau khi đến Spokane 6 tháng. Nhiều người chạy thoát cùng ngày đang ở Florida, Oklahoma và California. Hai vợ chồng đã giúp đỡ nhiều người tỵ nạn vượt biên trong thập niên 80. Dù kiếm chác được, nhưng đời sống Mỹ không dễ dàng gì. Bà Hoàn không nguôi tiếc thương những gì đã bỏ lại quê hương trong hai thập kỷ qua.

Hoa Quỳnh

tặng Trương Đình Huân

*Hoa Quỳnh thơm đẹp ngất ngây.
Nhưng sao hoa nở không đầy một đêm?
Đợi màn đêm xuống bốn phương,
Mới nghe phảng phất mùi hương hoa quỳnh,
Rồi màn đêm cuốn, bình minh,
Hoa quỳnh ử rữ, thân hình tả tơi.
Quỳnh ơi, sao quá hận đời?
Không cho đời thấy sáng ngời mặt hoa.
Núp trong bóng tối màn đêm,
Người yêu hoa phải thâu đêm canh chừng.
Hay là nghiệp chướng của quỳnh,
Tối tăm, ngán ngủi, có chừng ấy thôi.
Sao không sớm nở tối tàn,
Lại là tối nở sớm tàn, quỳnh ơi?*

N.V.TIỀN

“Năm đầu tiên tại Mỹ, tôi khóc ròng.” Bà Hoàn cầm giòng nước mắt “Chúng tôi mất tất cả.” Mất cả hoàng hôn Sài Gòn chói chan, phiếm luận với láng giềng ban đêm, cây xoài tươi sau nhà....

Gia đình cũng sợ không dám về Việt Nam, ngại Cộng Sản bỏ tù, vì ông Hoàn đã chiến đấu chống lại chúng trong quân lực VNCH. Chỉ có Bích Hà là đã về lại Việt Nam trong 3 tháng vào mấy năm trước để nghiên cứu về chính sách của Việt Nam khi cô còn ở trường luật.

Gia đình ông Hoàn hiện đang hưởng đời sống hạnh phúc tại Hoa Kỳ. Họ không bao giờ quên được vì sao họ đã trôi nổi đến xứ này. “Ước mơ của tôi là tương lai cho con cái khá hơn,” ông Hoàn nói và đặt bàn tay phải lên ngực phía trái tim “và được sống cũng như được chết trong tự do.”

Bài báo chỉ nói sơ về cuộc sống của anh chị Hoàn. Họ không nói đến anh chị có 100 mẫu đất xây cất mà 40 mẫu ven hồ đã được nối hệ thống cống rãnh điện nước. Anh chị còn có thêm rất nhiều căn nhà cho thuê (mà tiền nợ các căn nhà đó xem như còn rất ít hoặc đã trả hết). Mấy năm trước, anh chị làm chủ 4 tiệm giặt ủi, và người ta bảo anh trúng thầu giặt ủi cho một cơ quan quân sự. Năm ngoái anh bán hết 3 tiệm, chỉ còn giữ một. Theo anh cho biết, đường kính 5 dặm chung quanh tiệm anh, không còn một tiệm giặt ủi nào khác, anh chị độc quyền trong khu này. Thấy anh tiếp đãi khách hàng ân cần như bà con xa lâu ngày gặp nhau, ôm choàng vai mấy cô gái khách hàng tươi mát cười nói vui vẻ (làm một AHCC trẻ đến thăm đồ mặt vì ghen).

BPT